

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z powództwa T.B. i E.B.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej [...] w W.
o ustalenie, zobowiązanie i zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 maja 2020 r.,
na skutek skarg kasacyjnych obu stron
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 28 lutego 2019 r., sygn. akt VI ACa 617/18,

- 1. odmawia przyjęcia obu skarg kasacyjnych do rozpoznania;**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz każdego z powodów kwoty po 900 (dziewięćset) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargami kasacyjnymi strony pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej [...] w W. oraz powodów T.B. i E.B. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 18 lutego 2019 r., sygn. akt VI ACa 671/18 Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

I. W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzucanej przez powodów niedopuszczalności skargi kasacyjnej strony pozwanej z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia. W ocenie powodów, jeśli strona pozwana kontestuje rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego w zakresie, w jakim zostały zasądzone odsetki od należności głównej, to wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi 0, gdyż zgodnie z ogólnymi regułami dotyczącymi określenia wartości przedmiotu sprawy odsetek nie wlicza się do wartości przedmiotu sporu.

Strona pozwana kwestionuje rozstrzygnięcie Sądu drugiej instancji w zakresie zasądzającym ustawowe odsetki od należności głównej za okres od 29 czerwca 2010 r. do 14 września 2016 r. Wprawdzie w opisie zakresu zaskarżenia nie została wymieniona końcowa data - 14 września 2016 r., ale wynika ona ze sformułowanego ewentualnego wniosku reformatoryjnego i treści zarzutów. W orzecznictwie zostało już wyjaśnione, że odsetki nie podlegają wliczeniu do wartości przedmiotu zaskarżenia, jeżeli w dalszym ciągu są dochodzone obok roszczenia głównego, natomiast składają się na tę wartość, gdy zakresem zaskarżenia skarżący obejmuje wyłącznie czasookres, za który zostały zasądzone od należności głównej. Wówczas wartością przedmiotu zaskarżenia jest kwota skapitalizowanych odsetek od konkretnej kwoty należności głównej za sporny okres (zob. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego 21 października 1997 r., III ZP 16/97, OSNP 1998, nr 7, poz. 204). Mając na względzie powyższe reguły kapitalizacji odsetek, nie ulega wątpliwości, że wartość przedmiotu zaskarżenia w odniesieniu do każdego z powodów jest zdecydowanie wyższa od kwoty 50 000 zł.

Większe wątpliwości w kwestii dopuszczalności skargi kasacyjnej dotyczą skargi kasacyjnej powodów, a wynikają one z redakcji zaskarżonego wyroku w kontekście opisu zakresu zaskarżenia przez powodów. Sąd Apelacyjny zasądzając na rzecz powodów należności główne, niższe w stosunku do tych, które zasądził Sąd Okręgowy, nie zawarł w sentencji *explicite* rozstrzygnięcia co do różnicy między tymi kwotami (tj. oddalenia powództwa w tej części). W związku z czym, powstaje zagadnienie substratu zaskarżenia. Substratem zaskarżenia kasacyjnego może być bowiem tylko rozstrzygnięcie sądu istniejące procesowo. Gdy strona wniosła środek odwoławczy, czy środek zaskarżenia dotyczący

przedmiotu nieobjętego rozstrzygnięciem w sentencji, to podlega on odrzuceniu jako niedopuszczalny, z powodu braku substratu zaskarżenia (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 1997 r., II CKN 15/97, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 89, z dnia 11 września 2002 r., V CKN 1165/00, nie publ., z dnia 19 lipca 2006 r., I CZ 35/06, nie publ., z dnia 4 lutego 2011 r., I UZ 174/10, nie publ., z dnia 16 maja 2013 r., II CSK 679/12 nie publ., z dnia 14 stycznia 2015 r., II UZ 60/14, nie publ.).

Wszelkie jednak wątpliwości redakcyjne nie mogą być rozstrzygane na niekorzyść dopuszczalności skargi kasacyjnej, a skarżący nie może ponosić ujemnych konsekwencji z racji zaistniałych wątpliwości wywołanych na skutek określonego sposobu redakcji sentencji orzeczenia. Zważywszy na to, że Sąd Apelacyjny najpierw ogólnie w pkt I orzekł o zmianie zaskarżonego wyroku częściowo, a następnie nadał treść pkt 1 i 2 wyroku Sądu Okręgowego oraz zmienił pkt 4, 5, 6 i 8, można przyjąć, że przy takim, wprowadzie mało precyzyjnym opisie sentencji, oddalenie powództwa w zakresie wskazanej różnicy zawiera się w pkt 3 wyroku Sądu Okręgowego, skoro Sąd Apelacyjny zmienił częściowo wyrok Sądu Apelacyjnego bez wyraźnego zaznaczenia, iż następuje to tylko w odniesieniu do nadanej treści pkt 1 i 2. Jeśli zatem w pkt 3 Sąd Okręgowy oddalił powództwo w pozostałej części, to nie było już sensu nadania odrębnie brzmienia pkt 3, zaś zwrot „zmienia zaskarżony wyrok częściowo” obejmuje oddalenie powództwa w zakresie różnicy pomiędzy kwotami należności głównych zasądzonych przez Sąd Okręgowy i Sąd Apelacyjny.

II. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej

funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wnioski o przyjęcie skarg kasacyjnych do rozpoznania strona pozwana i powodowie oparli na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001, II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 11 stycznia 2002, III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, nie publ., z dnia 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16, nie publ.).

Według strony pozwanej istotne zagadnienie prawne dotyczy konieczności wyjaśnienia, czy złożenie (zaadresowanie) wezwania do zapłaty wobec pełnomocnika procesowego dłużnika (z którym wierzyciel jest związany stosunkiem obligacyjnym) - jako czynność prawna jednostronna prawo-kształtująca

w rozumieniu przepisów art. 455 k.c. w zw. z art. 61 § 1 k.c. i art. 65 k.c. - może wywołać skutek materialno-prawny dla tego dłużnika (mocodawcy), *ergo* czy pełnomocnik procesowy - niebędący pełnomocnikiem biernym materialnym - może skutecznie w rozumieniu art. 95 k.c. w zw. z art. 61 § 1 k.c. oraz art. 91 k.p.c. dla dłużnika (mocodawcy) oświadczenie to odebrać, a nadto, czy samo odniesienie się przez stronę względnie jej pełnomocnika do argumentacji z osnowy pisma, co do którego w materiale dowodowym sprawy brak dowodu jego doręczenia uprawnia Sąd do przyjęcia, że pismo to zostało skutecznie doręczone względnie, że wcześniej ona się z nim zapoznała, a to w kontekście prowadzonego przez strony sporu, w którym argumentacja każdej z nich jest im wzajemnie znana.

Sformułowane przez skarżącą zagadnienie prawne nie uwzględnia sytuacji procesowej i materialno-prawnej, która zaistniała w tej sprawie. Przede wszystkim bowiem w odniesieniu do części zasądzającej na rzecz każdego z powodów kwoty po 12 594,92 zł (łącznie 25 189,84 zł z tytułu zwrotu z uwagi na brak podstaw do podwyższenia ceny nabycia lokalu), żądanie zapłaty w tej materii zostało zgłoszone w pozwie (k. 2), a jego odpis został doręczony stronie pozwanej w dniu 27 stycznia 2010 r., na co trafnie zwrócił uwagę Sąd drugiej instancji (k. 102). W odniesieniu natomiast do zasądzonych na rzecz każdego z powodów kwot po 218 40, 33 zł, żądanie w tym przedmiocie zostało zgłoszone w piśmie procesowym z dnia 19 maja 2010 r. (k. 174 i 175 lit b i c; żądanie pieniężne zostało zgłoszone jako ewentualne na wypadek nieuwzględnienia roszczenia o zobowiązanie pozwanej do przeniesienia własności lokalu - k. 173), które należy traktować jako sprecyzowanie rozszerzonego wcześniej powództwa (sprecyzowania, którego zresztą domagała się strona pozwana k. 166 i n.). Odpis tego pisma został przesłany za pośrednictwem sądu pełnomocnikowi strony pozwanej (k. 186) i jakkolwiek w aktach brak potwierdzenia odbioru, to Sąd drugiej instancji przyjął, iż faktycznie zostało ono doręczone pełnomocnikowi na pewno w dniu 14 czerwca 2010 r., gdyż tego dnia wniósł pismo ustosunkowujące się do tego żądania (k. 197; w piśmie tym strona pozwana przyznaje fakt wpłaty przez powodów ceny za lokal k. 196).

Stanowisko odnośnie do dopuszczalności kwalifikowania pism procesowych jako zawierających również oświadczenia woli o skutkach prawno-materialnych, należy uznać za ugruntowane w orzecznictwie, przy czym, co oczywiste,

nie dotyczy to tych czynności materialno-prawnych, dla których zastrzeżona została forma szczególna pod rygorem nieważności. W uchwale z dnia 11 września 1997 r., III CZP 39/97 (OSNC 1997, nr 12, poz. 191), Sąd Najwyższy wyjaśnił, że wypowiedzenie najmu lokalu mieszkalnego może nastąpić również przez doręczenie najemcy wniesionego przez pełnomocnika procesowego pozwu o opróżnienie tego lokalu. W innym judykacie, Sąd Najwyższy stwierdził, że wprowadzie przewidziany w art. 91 k.p.c. zakres umocowania z mocy ustawy nie uprawnia pełnomocnika procesowego do złożenia materialno-prawnego oświadczenia o potrąceniu, to jednak oświadczenie woli mocodawcy o udzieleniu pełnomocnictwa do złożenia takiego oświadczenia może być złożone w sposób dorozumiany (por. wyrok z dnia 20 października 2004 r., I CKN 204/04, OSNC 2005, nr 10, poz. 176).

Zobowiązanie pieniężne z tytułu zwrotu wpłaconej ceny ma charakter bezterminowy w rozumieniu art. 455 k.c., w związku z czym stan wymagalności a zarazem termin płatności zależy od czynności wierzyciela, którą jest wezwanie dłużnika do spełnienia świadczenia. Takim wezwaniem do zapłaty należności, dochodzonej pozwem, może być doręczony pozwanemu odpis pozwu. Dłużnik popada w opóźnienie, jeśli nie spełnia świadczenia pieniężnego w terminie, w którym stało się wymagalne, także wtedy, gdy dłużnik kwestionuje istnienie i wysokość świadczenia (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 1994 r., I CRN 121/94, OSNCP 1995, nr 1, poz. 21).

Zawarte w dokumencie pełnomocnictwa zawierającego umocowanie udzielone przez stronę pozwaną dotyczyło sprawy bez zawężenia go do określonych roszczeń powodów; z art. 91 pkt 1 k.p.c. wynika wprost, że pełnomocnictwo procesowe obejmuje z mocy samego prawa umocowanie do wszelkich łączących się ze sprawą czynności procesowych. W konsekwencji doręczenie pełnomocnikowi procesowemu strony pozwanej pisma zawierającego sprecyzowanie rozszerzonego powództwa należy uznać za skuteczne.

Jeśli zatem roszczenie o zwrot wpłaconej ceny stało się wymagalne, zaś strona pozwana, wobec jej wezwania, powinna była zwrócić ją niezwłocznie, jak tego wymaga art. 455 k.c., to wskutek popadnięcia przez nią w opóźnienie,

powodowie mogli się domagać zapłaty odsetek, stosownie do art. 481 § 1 k.c. Innym natomiast zagadnieniem prawnym jest data zgłoszenia roszczenia odsetkowego (w niniejszej sprawie późniejsza od daty zgłoszenia roszczenia głównego i od daty zaistnienia stanu opóźnienia uzasadniającego powstanie roszczenia odsetkowego), jednak wobec braku stosownego zarzutu materialno-prawnego zgłoszonego w procesie oraz idących za tym właściwych zarzutów skargi kasacyjnej, Sąd Najwyższy nie był uprawniony do dokonania w tej materii oceny z urzędu. Stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy rozpoznaje skargę kasacyjną w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw; z urzędu w granicach zaskarżenia bierze pod uwagę tylko nieważność postępowania przed sądem drugiej instancji. Zatem poza nieważnością postępowania przed Sądem drugiej instancji, Sąd Najwyższy nie bierze pod uwagę z urzędu innych uchybień przepisom prawa procesowego i materialnego (zob. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 2018 r., I UK 173/17, nie publ. oraz z dnia 25 maja 2018 r., I CSK 455/17, nie publ.).

Powodowie sformułowali następujące zagadnienia prawne: w jakim zakresie deweloper ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą w stosunku do kontrahenta, wobec którego zobowiązał się do wybudowania i przeniesienia własności lokalu w określonym czasie, w sytuacji gdy roszczenie to zostaje oddalone tylko z uwagi na brak właściwej formy umowy, a uwzględnione zostało roszczenie alternatywne, tj. o zwrot kwot wpłaconych na poczet ceny; czy w sytuacji dochodzenia przed sądem roszczenia rzeczowego zmierzającego do uzyskania odrębnej własności lokalu, a jednocześnie zgłoszenia - na wypadek nieuwzględnienia przez sąd tego roszczenia - alternatywnego żądania zmierzającego do odzyskania środków zapłaconych na poczet ceny za lokal, powodowie pozbawieni są możliwości żądania odszkodowania związanego z brakiem możliwości korzystania z lokalu do momentu ostatecznego rozstrzygnięcia o ich żądaniach rzeczowych; czy zasądzenie odsetek za opóźnienie od roszczenia alternatywnego od daty wymagalności zwrotu środków zapłaconych na poczet ceny lokalu może stanowić surogat odszkodowania za niewykonanie zobowiązania rzeczowego przez dewelopera, czy jest tylko formą ochrony kapitału przed utratą jego wartości z uwagi na spadek wartości pieniądza w czasie (inflacja) i nie wyklucza tym samym

żądania odszkodowania z tytułu braku realizacji zobowiązania rzeczowego objętego umową.

Pierwsze przedstawione zagadnienie prawne jest nazbyt ogólnie sformułowane i nie przystaje do konkretnego roszczenia powodów, które zostało objęte zakresem zaskarżenia skargą kasacyjną. Oczywistym jest w sprawie, że strona pozwana nie wykonała zobowiązania, a zatem co do zasady ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą kontraktową (art. 471 k.c.). Sąd Najwyższy w ramach niniejszego postępowania kasacyjnego, w kontekście wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest uprawniony do wypowiadania się w kwestii wszelkich możliwych szkód wynikłych z niewykonania albo nienależytego wykonania zobowiązania, ale wyłącznie w odniesieniu do tych, które zostały poddane pod osąd orzeczniczy. Na s. 13 skargi kasacyjnej powodowie wyjaśnili zakres zaskarżenia, w ramach którego mieści się tylko jedno roszczenie odszkodowawcze w postaci braku możliwości korzystania z lokalu objętego umową deweloperską za okres od 1 maja 2009 r. do 8 lipca 2013 r. W konsekwencji tylko ono może być przedmiotem oceny prawnej. Tego właśnie roszczenia dotyczy drugie pytanie. Nie ulega wątpliwości, że w razie zasadności roszczenia o zobowiązanie do ustanowienia prawa odrębnej własności lokalu i przeniesienia własności, powodowie mogliby domagać się naprawienia tego rodzaju szkody za okres od momentu, kiedy zgodnie z umową powinno nastąpić jej wykonanie, do momentu jej faktycznego wykonania. W sprawie jednak roszczenie o wykonanie umowy nie było zasadne, ze względu na niedochowanie formy i zostało oddalone, natomiast równocześnie z tym żądaniem powodowie zgłosili (na wypadek nieuwzględnienia żądania wykonania umowy) roszczenie o zwrot kwot wpłaconych, na poczet ceny. Oba roszczenia wzajemnie się wykluczają, ale strona może ich dochodzić poprzez wskazanie procesowego pierwszeństwa jednego z nich; konsekwencją asekuracji procesowej powodów była wymagalność roszczenia o zwrot ceny, która to wymagalność upadłaby w razie uwzględnienia pierwszego roszczenia i w efekcie roszczenie o zwrot ceny zdeaktualizowałoby się. Wezwanie do zwrotu ceny spowodowało wymagalność roszczenia o zapłatę, a zatem jego uwzględnienie skutkuje tym, że po powstaniu stanu wymagalności, szkodą powodów nie mógł być brak korzystania z lokalu, skoro żądając zwrotu ceny

wyrazili w ten sposób wolę ukierunkowaną na rezygnację z wykonania umowy. Rzecz jasna, żądanie zwrotu zostało zgłoszone na wypadek nieuwzględnienia pierwszego żądania wykonania umowy, ale dla tej postaci szkody (wyeksponowanej w skardze kasacyjnej) zasadnicze znaczenie miało, to czy roszczenie o wykonanie umowy było zasadne, w tym sensie, że istniały prawne podstawy do przymusowego wykonania umowy, a jak wspomniano wyżej, takich podstaw w sprawie nie było, bowiem roszczenie to zostało oddalone, a zatem skoro nie powstało skuteczne roszczenie o wykonanie umowy, to i tak (biorąc pod uwagę kategorię adekwatnego związku przyczynowego - art. 361 § 1 k.c.) powodowie nie mogli utracić korzyści z lokalu, którego nie mogli stać się właścicielami.

Jeśli zatem w zaistniałej sytuacji materialno-prawnej i procesowej, powodowie nie byli uprawnieni do dochodzenia naprawienia szkody w postaci utraconych korzyści z lokalu, to bezprzedmiotowym staje się odpowiedź na trzecie przedstawione przez powodów zagadnienie prawne, ponieważ nie ma wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Odsetki zostały zasądzone od należności głównej w ramach roszczenia o zwrot wpłaconej ceny, zgodnie z datą powstania stanu wymagalności i płatności, które to odsetki, w takim przypadku, nie mogą być w jakiegokolwiek części identyfikowane z jakąś inną postacią samodzielnego roszczenia o naprawienie szkody majątkowej wskutek niewykonania bądź nienależytego wykonania umowy.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.).

Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Oczywistą zasadność skargi kasacyjnej skarżąca upatruje w kontekście, w którym warunkuje o konieczności udowodnienia zgodnie z art. 6 k.c. przez wierzyciela, że wezwanie do zapłaty zaadresowane do pełnomocnika dłużnika (młodawcy) doszło do niego w sposób umożliwiający zapoznanie się z nim w zwykłym toku czynności, czego dowodem może być wyłącznie zajęcie stanowiska przez pełnomocnika dłużnika wobec pisma zawierającego w/wym oświadczenie, i to przy przyjęciu - wbrew stanowisku skarżącego zaprezentowanego w zarzutach i uzasadnieniu skargi kasacyjnej, że wezwanie takie w ogóle mogłoby być rozważane w zakresie jego skuteczności dla dłużnika.

Powyższe kwestie zostały już wyjaśnione w związku z omówieniem pierwszej wskazanej w skardze kasacyjnej podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powodowie oczywistą zasadność skargi kasacyjnej łączą z brakiem odrzucenia apelacji strony pozwanej z powodu jej nienależytego opłacenia, a także z przyjęciem przez Sąd drugiej instancji, odmiennie niż to uczynił Sąd Okręgowy, braku zasadności roszczenia odszkodowawczego.

Kwestie związane z wymogami fiskalnymi apelacji strony pozwanej były już przedmiotem odrębnych wyjaśnień Sądu Apelacyjnego w postanowieniu z dnia 19 czerwca 2018 r., VI ACz 316/18. Jeśli natomiast chodzi o zagadnienia związane z roszczeniem odszkodowawczym, to zostały wyjaśnione przy omawianiu pierwszej wskazanej przez powodów przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nadto skarga kasacyjna powodów nie jest oczywiście uzasadniona w zakresie odsetek od kwoty 231 002,25 zł od dnia 14 sierpnia 2009 r. do dnia 29 czerwca 2010 r., gdyż w dniu 14 sierpnia 2009 r. powodowie, jak wskazują na s. 13 skargi kasacyjnej, otrzymali pismo strony pozwanej o odstąpieniu od umowy. Oczywistym jest, że pismo to nie doprowadziło do powstania stanu wymagalności roszczenia

o zwrot ceny, bowiem pochodziło od dłużnika, a nie wierzyciela, jak tego wymaga art. 455 k.c.

Powodowie powołali się jeszcze na jedną przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, tj. istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących istotne wątpliwości, ale w tej materii nie przedstawili odrębnego wyводу prawnego i w istocie tą przesłankę utożsamiają z przesłanką występowania istotnego zagadnienia prawnego, która została już wyżej omówiona.

Z formalnego punktu widzenia oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skarg kasacyjnych do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. a o kosztach postępowania kasacyjnego orzekł na podstawie art. 100 zd. 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 2 pkt 6 w zw. § 10 ust. 4 pkt 2 i § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm., w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie, Dz. U. z 2016 r. poz. 1668). Wskazana globalnie przez stronę pozwaną wartość przedmiotu zaskarżenia to kwota 190 112 zł, czyli w odniesieniu do każdego z powodów po 95 056 zł, zaś w przypadku skargi kasacyjnej powodów jest to kwota 130 423 zł, czyli po 65 211 zł. Jeśli obie strony uległy to dla rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego decyduje stosunek obu kwot. W efekcie

kwota, w jakiej ulegli powodowie stanowi $\frac{2}{3}$ kwoty w jakiej uległa strona pozwana, a zatem na rzecz powodów należało zasądzić zwrot kosztów zastępstwa procesowego w wysokości $\frac{1}{3}$ przewidzianej stawki ($\frac{1}{3}$ z kwoty 2 700 zł).

as]

aj